

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Tatiana Aculova,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Aculova împotriva SA „Termoelectrica”, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6 în procedura insolvenței cu privire la declararea nulității contractului,

împotriva deciziei din 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-861/23
nr. PIGD 2-20090696-01-2ra-21062023)*

Recursul nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432, alin. (2), lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), or instanța de apel a aplicat și interpretat corect legea care urma să fie aplicată.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. M. Alexei
Curtea de Apel Chișinău, jud. L. Pruteanu, I. Cotruță, O. Cojocaru

18 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Tatiana Aculova,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 30 iulie 2020, Tatiana Aculova a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Termoelectrica” și Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 6 din mun. Chișinău, în procedura de faliment (în continuare ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău) cu privire la declararea nulității contractului nr. 6006 din 02 octombrie 2006 de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată Tatiana Aculova a menționat, că în data de 15 august 2016, SA „Termoelectrica” a înaintat o acțiune oblică cu privire la încasarea datoriei în mărime de 18 040,88 lei pentru consumul energiei termice pentru perioada 01 iulie 2011- 01 iunie 2016. În fundamentarea acțiunii oblice a fost evidențiat contractul nr. 6006 din 02 octombrie 2006, cu privire la livrarea-utilizarea energiei termice în apă caldă, încheiat între SA „Termoelectrica” și ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău, dar și faptul că, energia termică a fost livrată către întreprinderea municipală, care ulterior a furnizat-o consumatorului, iar din cauza că nu au fost onorate obligațiile de plată, Tatiana Aculova a fost acționată în judecată.

3. În opinia reclamantei acțiunea oblică nu poate fi calificată ca atare, din motivul că, SA „Termoelectrica” de fapt, nu este furnizorul energiei termice către și ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău, iar contractul nr. 6006 nu reprezintă o tranzacție încheiată cu scopul de a produce efecte juridice. Actul juridic nominalizat este nul, în temeiul art. 328 din Codul civil și totodată conform art. 1089 din Codul civil, este un act juridic simulat.

4. Totodată, a susținut că din sensul art. 40, alin. (2) și art. 41, alin. (3) din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău, este doar un reprezentant al locatarilor blocului locativ. Deci, atribuțiile ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău includ încheierea contractului de livrare a energiei termice și repartizarea lunară a cantității de energie termică consumate corespunzător fiecărui apartament.

5. Reclamanta a indicat, că în contractul nr. 6006 incorect a fost atribuită calitatea de consumator pentru ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău, deoarece în realitatea acesta este un distribuitor al energiei termice și care asigură deservirea tehnică a rețelelor. În consecință, a considerat că, nici SA

„Termoelectrica” nu are calitatea de furnizor al energiei termice în raport cu ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău.

6. ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău este conectată la rețele termice ale SA „Termoelectrica”, deoarece la acestea sunt conectate instalațiile ale locuitorilor/consumatorilor din clădirile multietajate.

7. În acest context, a comunicat despre faptul că, ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău nu deține un pașaport tehnic ce ar atesta instalațiile termice și nici nu deține licență pentru livrarea/redistribuirea energiei termice consumatorilor finali. Potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău nu deține așa gen de activitate.

8. Suplimentar reclamanta a indicat asupra faptului că, un contract de la care lipsește anexa, parte componentă a acestuia, nu poate fi considerat valabil.

9. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 februarie 2022, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Aculova împotriva SA „Termoelectrica” și ÎMGFL nr. 6 din mun. Chișinău cu privire la declararea nulității contractului nr. 6006 din 02 octombrie 2006 de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă. (f.d.158,171-176, vol.I)

10. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, în data de 25 martie 2022, Tatiana Aculova a depus cerere de apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei soluții prin care acțiunea să fie admisă. (f.d.168-170, vol.I)

11. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 15 decembrie 2022 a respins apelul declarat de către Tatiana Aculova, a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 februarie 2022. (f.d. 230,231-238, vol.I)

12. Instanța de apel, reținând prevederile art. 221, alin. (1) din Codul civil a concluzionat că cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Aculova nu este întemeiată, deoarece nu a prezentat argumente și explicații plauzibile cu referire la pretinse motive pentru încheierea unui act juridic simulat, iar instanța nu a identificat elemente ce ar permite de concluzionat că menirea acestuia este de a crea o aparență juridică pentru terț (simularea), or contractul conține denumirea și adresa juridică a părților contractului, obiectul contractului, condițiile de livrare a energiei termice, determinarea cantității de energie termică livrată și consumată, condițiile și modul de efectuare a plăților, drepturile și obligațiile părților, răspunderea consumatorului și a furnizorului pentru încălcarea clauzelor contractuale, modalitățile de soluționare a neînțelegerilor sau a litigiilor privind neexecutarea sau executarea defectuoasă a clauzelor contractuale.

13. Curtea de Apel Chișinău a constatat, că instanța de fond a dat apreciere corectă situației și că hotărârea este legală și întemeiată, totodată a reținut și constatări acesteia precum că conform prevederilor art. 36 alin. (1) din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014, distribuitorii și furnizorii asigură livrarea energiei termice către consumatori

în conformitate cu reglementările tehnice și standardele în vigoare și cu condițiile stipulate în licențeși/sau în contractele de furnizare a energiei termice.

Art. 39 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014, reglementează că Agenția va elabora și va aproba Regulamentul privind furnizarea energiei termice, care va reglementa raporturile juridice dintre unitățile termoenergetice și pe cele dintre unitățile termoenergetice și consumatori. Raporturile juridice dintre unitățile termoenergetice sau cele dintre unitățile termoenergetice și consumatori se stabilesc prin contractele încheiate și în conformitate cu Regulamentul privind furnizarea energiei termice, elaborat de Agenție.

Conform art. 40 alin. (1) și (2) din Legea menționată supra, „Furnizarea energiei termice se efectuează numai în baza contractului de furnizare a energiei termice, încheiat între unitățile termoenergetice sau între unitatea termoenergetică și consumator. În sectorul rezidențial, reprezentantul autorizat al consumatorilor din blocurile de locuit cu sisteme colective de alimentare cu energie termică, inclusiv din căminele și blocurile de locuit departamentale, este administratorul fondului locativ respectiv, care încheie un contract de furnizare a energiei termice cu furnizorul și repartizează lunar cantitatea de energie termică consumată între deținătorii de apartamente sau chiriași. Dacă în cadrul blocului de locuit sînt amplasate spații nelocuibile în proprietatea/folosința/gestiunea terților, furnizorul încheie contracte de furnizare a energiei termice în mod separat cu fiecare proprietar/chiriaș/gestionar al spațiilor nelocuibile, cu condiția instalării obligatorii a echipamentului de măsurare.

Totodată, în baza pct. 6 din Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 23 din 26 ianuarie 2017, „Furnizorul încheie cu consumatorul contractul de furnizare a energiei termice până în punctul de delimitare dintre rețeaua termică și instalația de utilizare a energiei termice a consumatorului, în condițiile prezentului Regulament și a Legii nr.92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

Prin urmare, instanța de fond a concluzionat că raportul juridic apărut în rezultatul încheierii contractului nr. 6006 din 02 octombrie 2006 este unul complex ce include elemente de livrare-utilizare, cumpărare a energiei termice.

14. Totodată, instanța de apel a respins solicitarea Tatianei Aculova cu privire la remiterea cauzei la rejudecare din motiv că instanța de fond nu a cercetat probele în cadrul ședinței de judecată și a examinat cauza în lipsa unor înscrisuri de o importanță capitală, or, art. 385, alin. (1), lit. d) din Codul de procedură civilă prevede expres cazurile în care instanța de apel trimite cauza la rejudecare în instanța de fond.

15. La caz, instanța de apel a conchis că cerința apelantei privind restituirea cauzei la rejudecare este lipsită de suport juridic, din motiv că o

astfel de împuternicire, prin prisma legislației procesual civile, instanța de apel nu deține.

16. Împotriva deciziei instanței de apel depus recurs Tatiana Aculovala, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. (f.d.14-21, vol.II)

17. În motivarea recursului Tatiana Aculovala a reiterat circumstanțele de fapt indicate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, menționând că instanțele de judecată nu au examinat contractul contestat de către aceasta, instanța de apel s-a limitat la examinarea dosarului formal, nefiind cercetate materialele dosarului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

19. Art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

20. Art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

21. Art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

22. Art. 432, alin. (2), lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.”

23. Art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) statuează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema

drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

24. Art. 432, alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) stabilește că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Cu referire la termenul de declarare a recursului, prevăzut la art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă instanța de recurs reține, că decizia contestată a fost pronunțată în data de 15 decembrie 2022, expediată recurentei prin intermediul oficiului poștal, în data de 21 decembrie 2022.

Potrivit înscrierii rezultă că Tatiana Aculova a recepționat copia deciziei în data de 24 martie 2023. (f.d.242, verso, vol.I)

Recursul depus de către Tatiana Aculova în data de 03 aprilie 2023 este depus în termen.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează, că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

Astfel, că procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, la caz, 03 martie 2023.

27. Din analiza recursului declarat rezultă, că Tatiana Aculova a invocat temei de admisibilitate și anume neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul declarat de către Tatiana Aculova nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432, alin. (2), lit. a) din Codul de procedură civilă, or, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare.

29. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), nu a stabilit încălcarea de către instanța de apel a acestor circumstanțe.

30. În acest context, completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

31. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea

situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

32. În speță, completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

33. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

34. Drept urmare, completul de judecată reține că argumentele invocate de către Tatiana Aculova, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

35. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431, alin. (1), (2), art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440, alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de către Tatiana Aculova, împotriva deciziei din data de 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă